

najvyššieho stupňa. K tomu pristupuje mimoriadne vysávanie krajiny početnými zástupcami úradov a firiem v uniformách i bez uniforiem, mužov i žien.

Úspešné uskutočnenie tejto požiadavky zdá sa mi ostatne nemožné, pokiaľ sa zo strany ríše udržiavajú na Slovensku zariadenia, ktoré v minulosti túto činnosť nehatili, dokonca k tomu azda prispievali. K naozaj úspornej činnosti ríše na Slovensku tiež náleží, aby sa teraz zbytočné zariadenia odbúrali. K týmto sa počíta bezpochyby vládny výbor a podľa mojej mienky aj nemecké vyslanectvo.

Slovenská vláda je neaktívna, sčasti z nedostatku dobrej vôle, sčasti z neschopnosti. Rozumne ju dnes tiež nemôžeme hodnotiť o nič vyššie ako asi vládu Nediča v Srbsku, ktorá ostatne práve prišla do Viedne.

Slovenská vláda nie je už teda nijakým partnerom na vyjednávanie. I keď, samozrejme, navonok má sa zachovať jej funkcia vlády samostatného štátu, nie je bezpochyby nutné, a teda už ani opodstatnené vyjednávať s ňou cestou vládneho výboru o veciach, ktoré sa musia upraviť za daného a už vylúčeného stavu vecí výlučne podľa mienky ríše.

Slovenskú vládu možno naďalej považovať a hodnotiť len ako výkonný správny orgán, ak sa nechceme v tejto bezpochyby kritickej situácii vystaviť nebezpečenstvu, že sa proste nestane to, čo si vyžaduje ríša a blízky front.

Okrem toho vyplýva práve v tejto situácii z rozsiahlej práce vládneho výboru a vyslanectva množstvo protichodných názorov a zámerov, z ktorých jeden či druhý môže byť taký dobrý i taký zlý, ako je, pričom ale objavovanie a roznášanie takýchto nezrovnalostí môže viesť, aj vskutku vedie, len ku škode ríše.

Všetkým týmto veciam sa možno za situácie podliehajúcej denne zmenám na Slovensku vyhnúť len tak, keď sa prebytočné zariadenia zrušia a na ich mieste sa sústreďí to, čo zodpovedá zostávajúcim úlohám.

Som preto tej mienky, že je potrebné z tohto stavu vyvodíť dôsledky; treba záležitosti na Slovensku — podobne ako v Srbsku — popri vojenskom veliteľovi a v nutnej závislosti od neho, politicky a hospodársky sústreďiť v jednej ruke s vylúčením a odbúraním všetkých prebytočných inštitúcií a osôb, aby bola záruka, že sa vyvodia potrebné dôsledky a urobia opatrenia s príslušnou znalosťou vecí a so zásadným postojom a chovaním.

Veľmi by som v tejto súvislosti odporúčal zveriť takúto úlohu vyslancovi dr. Neubacherovi, ktorý predsa už azda nemá vo svojom doterajšom pôsobisku v Srbsku, Albánsku a Grécku v najnovšom čase nijaké praktické pole pôsobnosti.

Ako som počul, má sa stať štábnym veliteľ Hlinkovej gardy Kubala v týchto dňoch konečne tiež šéfom štátnej bezpečnosti, potom čo pokročila nutná organizácia HG. Tento vývoj treba uvítať. Podľa získaných správ zdá sa mi nutným vybaviť teraz HG aj zbraňami. Vodcovia gardy sa mimoriadne osvedčili obzvlášť na ohrozenom východnom Slovensku, v oblastiach obsadených povstalcami takmer bez výnimky zaplatili svoju vernosť ríši životom.

Heil Hitler!
(Rafelsberger)

ŠSUA Bratislava. Nár. súd Bratislava, 1946, kart. 67/279—284. Fotokópia originálu listu a Rafelsbergerom parafovaného strojopisného priepisu zprávy. — Použitý preklad publik. v knihe M. Kropiláka „Účasť vojakov v Slovenskom národnom povstaní“, Bratislava 1960, s. 139—141. (Porovnaný s nemeckou predlohou.)

1944, október 11. [Slovensko.] — Súrny ďalekopis nemeckého veliteľa na Slovensku H. Höfleho štátnemu ministrovi K. H. Frankovi v Prahe so žiadosťou o zaslanie protipovstaleckých letákov.

Tajné

Vec: Rozkladná propaganda na Slovensku.

Veľactený pán štátny minister!

V najbližších dňoch má byť vykonaný dohovorovaný úder proti centru odporu. Popri rozsiahlych vojenských prípravách je naplánovaná aj propagandistická

666 akcia, ktorá má byť rozvinutá pri nasadení posledného nárazu. Letáky, ktoré sa majú zhadzovať, by mali byť podľa mojej mienky tak zostavené, aby sa povstalcov v ich tiesni veľmi dotkli a pohli ich, aby zložili zbrane. Predstavujem si, že povstalcom sa ukáže beznádejnosť akéhokoľvek ďalšieho odporu pri sústredených vojenských opatreniach a že sa vyzvú, aby zložili zbrane, aby prebehli a aby zastihli zodpovedné a cudzie živly a odovzdali ich nemeckým jednotkám. — Vylodením a vyvesením bielych šatiek, bielymi páskami na rukávoch majú preukázať svoju lojalitu, aby zachránili seba a svoj majetok. Všetkým sa zaručí beztrestnosť okrem tých zločincov, ktorí svojimi šíalenými štvanicami uvrhli slovenský národ do neslýchanej biedy. — Odvolávajú sa na náš dnešný telefonický rozhovor, bol by som Vám mimoriadne povďačný, keby ste dali z príčin utajenia tam zhotoviť tieto letáky v najbližších dňoch vo väčšom množstve, poslali ich mne po kuriérovi, aby sa dali zhodiť a zavčas rozšíriť.¹

S najsrdečnejšou vďakou za Vašu kamarátsku podporu som s kamarátskymi pozdravmi a Heil Hitler vždy Váš

Höfle,

SS obergruppenführer a generál polície,
nemecký veliteľ na Slovensku v. r.

AMS Praha. Nár. súd Bratislava, Onľud. 6/46, Tiso a spol., zv. 7. Originál ďalekopisu. (Z nemčiny preložil JŠ.)

414

1944, október 11. Praha. — Príkaz štátneho ministra K. H. Franka o opatreniach, ktorými chce zamedziť uverejňovanie „nevhodných“ zpráw o situácii na Slovensku v pražskom denníku „Der Neue Tag“.

SS sturmbannführer Wolf

„Der Neue Tag“ zo stredy 11. 10. 1944 prináša na druhej strane zprávu z Bratislavy (vlastnú zprávu) pod titulom „Doteraz 20 000 obetí teroru na Slovensku“. V tejto zpráve sa hovorí o masakrách v Krahuliach a v Sklenom. V tomto priestore vie každé dieťa, že obidve obce sú na okraji nemeckého národnostného ostrova na Slovensku a že teda podľa časopisu „Der Neue Tag“ bol veľký počet nemeckých ľudí usmrtený. Každý Čech sa tomu patrične poteší.

Nedostatok politického inštinktu redaktorov a katastrofálne následky takýchto stupidných hlásení ma vedú k nasledovným opatreniam:

1. S okamžitou platnosťou musí byť každá zpráva o Slovensku predložená mne osobne na schválenie.

2. Ak „Der Neue Tag“ prinesie ešte raz bez môjho schválenia zprávu o Slo-

¹ Frank odpovedal Höflemu 12. 10. 1944 ďalekopisom tohto znenia:

„Milý kamarát Höfle!

Potvrdzujem príjem Vášho ďalekopisu z 11. 10. t.r. — č. 03559 a oznamujem, že som dal hneď zostaviť text letáku. Návrh textu sa Vám ďalekopisom odošle na schválenie. Prosím, oznámte ďalekopisom žiadaný náklad. Nezávisle od toho by som uvítal zaslanie vzorov letákov dosiaľ zhotovených na povstaleckom území.“

(AMS Praha, Nár. súd Bratislava, Onľud. 6/46, zv. 7, strojopisný koncept ďalekopisu parafovaný Frankom. — (Z nemčiny preložil JŠ.)